

Gemeente
Hoogeveen

Uitgangspuntennotitie

Kaderstelling nieuw afval(inzamel)beleid

12-07-2023

Inleiding

Het college van burgemeester en wethouders beoogt door middel van deze uitgangspuntennotitie de raad de mogelijkheid te geven keuzes te maken inzake de nader uit te werken scenario's voor het nieuwe afval(inzamel)beleidsplan. Deze notitie is zo vormgegeven dat per onderwerp een tweetal scenario's worden voorgesteld. Het scenario dat uiteindelijk de voorkeur van (de meerderheid van) de gemeenteraad heeft, zal door het college nader worden uitgewerkt. Deze uitwerking, in de vorm van een concept-afval(inzamel)beleidsplan, zal vervolgens ter vaststelling wederom aan de gemeenteraad worden aangeboden.

Uitgangspunten

1. Kostenverrekening; hoe worden de kosten van de afvalinzameling aan de inwoners doorberekend?
 - A. Solidariteitsprincipe; iedereen betaalt evenveel ongeacht de aangeboden hoeveelheid (rest)afval.
 - B. Gedifferentieerde tarieven; de hoogte van de afvalstoffenheffing is afhankelijk van de aangeboden hoeveelheid (rest)afval.

Toelichting: Uit de inwonersraadpleging blijkt dat inwoners waarde hechten aan belonen. Een financiële prikkel kan inwoners motiveren bewuster afval te scheiden. Daarbij is het goed uitlegbaar dat inwoners die door goede afvalscheiding minder (rest)afval produceren (met als gevolg minder verwerkingskosten), daarvoor worden beloond door middel van een lagere afvalstoffenheffing. Informatie van de brancheorganisatie NVRD (Koninklijke Vereniging voor Afval- en Reinigingsmanagement) toont aan dat een financiële prikkel kan bijdragen aan het benaderen dan wel behalen van de VANG-doelstellingen. Bij de introductie van een financiële prikkel kan evenals in andere (Drentse) gemeenten rekening worden gehouden met kwijscheldingsmogelijkheden zodat sociale minima er per saldo financieel niet op achteruit gaan.

2. Inzamelmethodiek; hoe worden de huishoudelijke afvalstoffen ingezameld?
 - A. Bronscheiding in de huidige vorm; grondstoffen (GFT, PMD & OPK) worden evenals restafval aan huis ingezameld.
 - B. Bronscheiding nader uitwerken; e.g. omgekeerd inzamelen, waarbij grondstoffen aan huis worden ingezameld maar restafval naar een verzamelcontainer moet worden gebracht.

In navolging van de keuze die wordt gemaakt bij punt 1 is het belangrijk om de samenhang te onderzoeken tussen enerzijds de wijze van doorberekening van de kosten (middels de afvalstoffenheffing) en anderzijds het service- en voorzieningenniveau. Hiervoor wordt binnen het vakgebied gebruik gemaakt van de afvaldriehoek waarvan service, kosten en milieu de componenten vormen. Elke keuze op één van deze componenten heeft invloed op minimaal 1 van de andere componenten.

3. Inzameling van OPK; hoe wordt oud papier en karton ingezameld?
 - A. Inzet van vrijwilligersorganisaties (scholen, kerken & verenigingen) bij de inzameling van OPK; inzet van een zgn. achterlader met 'vrijwillige' beladers.
 - B. Inzameling van OPK door een professionele inzamelaar; inzet van een zijlader voor de lediging van minicontainers.

De landelijke tendens volgend moet worden geconstateerd dat steeds meer gemeenten en uitvoeringsorganisaties ervoor kiezen om het huishoudelijk vrijgekomen oud papier en karton niet meer met behulp van vrijwilligersorganisaties in te zamelen. Daar komt bij dat ook steeds meer inzamelaars niet meer buiten reguliere werktijden met vrijwillige beladers OPK willen inzamelen. Uit de enquête komt echter naar voren dat een deel van de inwoners deze werkwijze graag wil behouden. Volgens het college is het daarom belangrijk om v.w.b. dit onderwerp breed naar de ontwikkelingen te kijken om vervolgens een voorkeursscenario voor nadere uitwerking vast te stellen.

4. Inzamelfrequentie; hoe vaak worden grondstoffen (GFT, PMD & OPK) aan huis ingezameld?
 - A. Huidige frequentie handhaven; GFT & PMD 2-wekelijks, OPK & restafval 4-wekelijks/maandelijks.
 - B. Frequentie aanpassen naar gemiddelde behoefte; e.g. lagere frequentie GFT tijdens wintermaanden.

Uit de enquête komt naar voren dat inwoners graag, vanwege bijvoorbeeld een groei-/snoeiseizoen, een verhoogde dan wel verlaagde inzamelfrequentie zouden willen zien. O.b.v. aanbodpercentages en de hoeveelheid aangeboden afval zou een dergelijk voorstel tot de mogelijkheden behoren, immers kan op deze manier worden ingespeeld op de behoeften van de inwoners dan wel op de hoeveelheid huishoudelijk afval die vrijkomt.

5. Aantal minicontainers; hoeveel minicontainers heeft ieder huishouden?
 - A. Huidige aantal (3) handhaven; voor GFT, PMD & restafval.
 - B. Maximaal 4; ook voor de inzameling van OPK een container invoeren.

De enquête laat een wisselend beeld zien v.w.b. het invoeren van een extra minicontainer voor OPK. De keuze voor een voorkeursscenario bij dit onderwerp hangt mede af van de keuzes bij onderwerp 2 en 3. Immers kunnen deze keuzes van invloed zijn op de hoeveelheid minicontainers per huishouden. Wanneer bijvoorbeeld wordt gekozen voor uitwerking van omgekeerd inzamelen als voorkeursscenario bij 2, of uitwerking van professionele inzameling van OPK als voorkeursscenario bij 3, ligt de invoering van een OPK-container voor de hand.

6. Afvalscheiding bij hoogbouw; moet bronscheiding bij hoogbouwaansluitingen worden ingevoerd?
 - A. Huidige situatie handhaven; alle huishoudelijk afval in dezelfde (rest)afvalcontainer; grondstoffen kunnen in wijkverzamelcontainers, bijvoorbeeld bij winkelcentra, worden gedeponeerd.
 - B. Scheidingsfaciliteiten conform laagbouw; separate verzamelcontainers voor PMD & GFT (en eventueel OPK) realiseren bij hoogbouwcomplexen.

Uit de inwonersraadpleging blijkt dat een groot deel van de inwoners uit de hoogbouw ook graag thuis afval wil scheiden. Bronscheiding bij hoogbouw is weliswaar realiseerbaar, maar ervaringen uit andere gemeenten laten zien dat de kwaliteit van de grondstofstromen onder druk kan komen te staan.

7. Extra (inzamel)faciliteiten; moeten er extra (gratis) inzamelmogelijkheden komen voor grof tuinafval en grof huishoudelijk afval (GHA)?
 - A. Huidige situatie handhaven; het hanteren van een kostendekkend tarief voor GHA (incl. herbruikbare huisraad). Dit is eerder door de gemeenteraad besloten om invulling te geven aan de taakstelling o.b.v. het rapport 'Op weg naar een schone lei voor Hoogeveen' en is geëffectueerd per 1 januari 2023.
 - B. Extra (gratis) inzamelingsmogelijkheden voor grof tuinafval en GHA; onderzoeken n.a.v. de door de inwoners gedane suggesties welke mogelijkheden er zijn om het serviceniveau te verhogen en welke (financiële) gevolgen dit heeft (voor de afvalstoffenheffing).

Uit de reactie van de inwoners op de enquête komt naar voren dat inwoners graag extra mogelijkheden zouden zien voor het ontdoen van grof huishoudelijk afval (GHA) en grof tuinafval. Bij het kiezen van een voorkeursscenario is het van belang dat tevens het eerder door de raad genomen besluit om het aantal vrije kg's op de milieustraat te reduceren tot 450 kg GHA (inclusief grond en puin) om invulling te geven aan de taakstelling vanuit het rapport 'Op weg naar een schone lei voor Hoogeveen' in de overwegingen wordt meegenomen. Wanneer service verhogende maatregelen worden gekozen zal dit binnen de afvaldriehoek impact hebben op de componenten kosten en/of milieu.